

rov“, ne pohvalnih, ne grajalnih, in sicer v uslugo 1. gu. pesniku, da mu ne bo treba milovati pesmic, saj „honorar“ je menda itak že „pobral“ in sedaj „zlega že druge pesmice“, in 2. v uslugo slovenskemu narodu, da obvarujemo vse njegove „banavze“ — krčev borniranosti.

Kadar bodo ti „krči“ ponehali pri onih, ki sedaj prežé na „tigre“, tedaj bomo pisali stvarno oceno. A kdaj bo to, tega ne vemo. Za sedaj objavljamo kratko oceno iz srbskega lista „Nove Iskre“, podpisano z imenom „Rajko Perušek“. Glasi se: „Evo opet jedan predstavnik okultizma i misticizma. I ove pesme jedni u velike hvale, drugi kore radi nerazgovetnosti njihove. Ima i medju ovim pesmama nekoliko bisera, izraza dubokog osećanja i lepih slika, kako 'no ih Nemci zovu ‚Stimmungsbilder‘. Ali pretežna većina njihova treba komentara, ako hoćem, da razumem, šta pesnik misli. Ako dodam k tome, da je pesnik na mnogim mestima napuštao čak i pesničku formu, t. j. ritam i stik, onda neka uživa čitajući te pesme ko može, a ja sam ih ostavio nezadovoljan.“

Hrvaška književnost.

Antun Nemčić. *Isabrana djela*. Uredio in uvod napisao Milivoj Šrepel. Sa slikom pjesnikovom. Zagreb 1898. Naklada „Matice Hrvatske“. Tisak K. Albrechta (Jos. Wittasek). Lična knjiga obseza 464 str. ter je mnogovrstne vsebine. Zanimiv je za bravca lepi uvod, v katerem nam pisec Šrepel živo slika Nemčića kot pesnika, rodoljuba in človeka. Uprav ganljiva so Nemčićeva pisma prijatelju Bogoviću. Za uvodom so uvrščene pesmi v posameznih oddelkih, kakor *Naše gore lišće*, *Razne pjesme Turice I-X.*, *Neven in Lepiri I-LXXVII*.

Ko bereš pesmi Nemčićeve, se ti zdi, da gledaš v njegovo dušo. Rodoljubna ljubezen, spojena z nežno ljubavjo do drage deklice, je zlita v te verze kakor zlato vino v kristalne čaše. Res, da preveva večino teh pesmij neka hladna otožnost, da daje pesnik često oduška srčnim glasom i v zdravem sarkazmu, vendar nikjer ne nahajaš v njih tiste brezupnosti, katere imajo vse preveč mladi, nesrečno zaljubljeni pesniki. V vseh pesmih se jasno zrcali lepa duša pesnikova, udana Bogu, domovini in mladenki. Kaj lepo je pesnik svoj verskonravni čut izrazil v pesmi: *Bogu*:

Utjehu sam našo viek u Tebi,
koju drugdje bezupješno tražih;
vjera u Tebe srce mi ublaži,
bez koje već ni kucalo ne bí;
Ti si, ti si — brez kojeg pomoći
sjale ne bi zvezde naše noći.

Najlepša njegova domovinska pesem je: „Zadnja pjesma domovini“, za njo balada: „Grob kaludjera“, a čustev polna je pesem „Moje proljeće“, jedna najlepših elegij hrvaških.

Nedosežno krasni so pač Nemčićevi „Lepiri“ sorodni Vrazovim „Djulabijam“, katerih sicer ne dosežajo v nežnosti, a jih prekašajo v spretni in vzneseni dikciji. Ž njimi se je Nemčić ovekovečil v Hrvatih. Kako krepke pointe je pesnik položil v te kratke vrstice!

Hiroglifi krvcom
na listke pisani, . . .

ali:

Ajte djeco srca
sad na živi plamen. . . .

Kako lepo je zapel pesnik v prvi pesmi:

Razne tavnne slike
prošlih jur vremena
doноси nam često
blaga uspomena.

Sad pred duhom trepti
san razblude dávne,
sada stare rane
sudbine nestavne.

Što na ovom polju
pjesnik skupi bilja,
to sad srodnim dušam
u sviet razašilja.

Razven teh pesmij ima knjiga še veselo igro: *Kvas bez kruha* ili tko će biti veliki sudac? Snov te igre je zajeta iz hrvaške narodnostne ustaje l. 1848. ter je uprav radi tega znamenita. — *Udes ljudski*. (Ulomak nedovršena romana) ima živahen razplet; škoda, da ni dovršen. Skoraj dve tretjini knjige obsezajo *Putositnice*, v katerih sicer kratkočasno, vendar semtertje tudi modrujoče opisuje svoja potovanja. Nemčić ni dolgočasen potopisec; bistro opazuje in resno presojujoče znanstvo in umetnost podaja v teh *Putositnicah* mnogo lepega in poučnega branja.

P.